

“TÜRKİYE SURİYE POLİTİKASINDA BAŞARISIZ, ORTADOĞU’DA YALNIZ”

HABER: Abdullah BOZOĞLAN

Khas öğrenci asistan

DEMOGRAFI

Cinsiyet dağılımı: % 54,3 Erkek; % 45,7 Kadın.

Medeni durum: % 58,1 Evli, % 41,9 Bekar.

Eğitim durum: % 43,3 İlköğretim, % 30,4 Lise mezunu.
% 25,3 Üniversite, % 2,0 Lisansüstü.

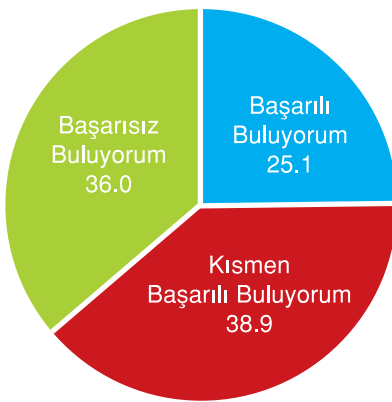
Kadir Has Üniversitesi Türkiye Araştırmaları Merkezi, kamuoyunun Türk dış politikasına yönelik bakış açısını ortaya koymak, politikada ağırlık verilmesi gereken konuları belirlemek ve etkili olan kurumlara yönelik düşünceleri tespit etmek üzere “Türk Dış Politikası Kamuoyu Algıları Araştırması” yaptırdı. Araştırmanın sonuçları 4 Aralık 2013’te Kadir Has Üniversitesi Cibali Kampüsü’nde medya mensupları ve kamuoyu ile paylaşıldı.

Anket, Türkiye’nin nüfus yapısını temsil eden 26 ilde (İstanbul, Ankara, Bursa, İzmir, Aydın, Manisa, Tekirdağ, Balıkesir, Adana, Antalya, Hatay, Zonguldak, Samsun, Kastamonu, Kayseri, Kırıkkale, Trabzon, Gaziantep, Diyarbakır, Mardin, Malatya, Bitlis, Erzurum ve Ağrı) yapıldı.

Katılımcılara dış politika konularının hangi organlardan takip edildiği, hangi kurumların dış politikayı yürüttüğü ve Türkiye’nin başta Suriye, Mısır, ABD ve Avrupa Birliği ile ikili ilişkileri olmak üzere Türk dış politikasının dinamikleri konularında sorular soruldu. 18 yaş ve üzeri 1000 kişi ile önceden hazırlanmış soru formuna bağlı yüz yüze görüşmelerin saha çalışmaları 24 Eylül-28 Ekim 2013 tarihlerinde gerçekleştirildi.

Araştırma, Kadir Has Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Uluslararası Bölümü öğretim üyeleri Doç. Dr. Sinem Açıkmeşe ve Yrd. Doç. Dr. Akın Ünver tarafından gerçekleştirildi.

Dış Politika Yapımı
Hükümetin dış politika uygulamalarını ne derece başarılı buluyorsunuz?

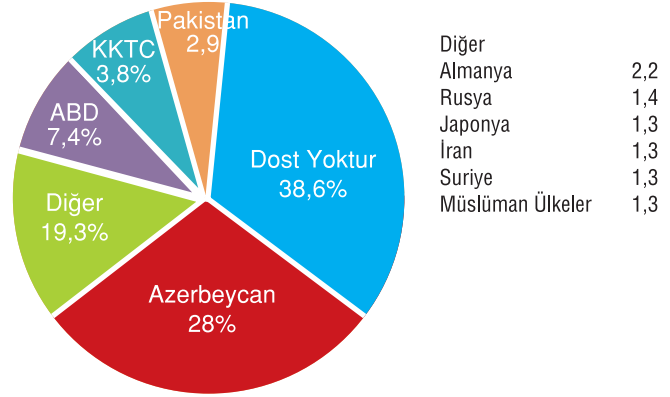

“Suriye’ye askeri müdahalede bulunulmamalı!”

Araştırma, Türk halkının Suriye konusunda halen hassas olduğunu ve bir müdahaleye sıcak bakmadığını gösterirken; hükümetin başta Suriye ve Mısır olmak üzere Orta Doğu politikalarını başarılı bulmadığını da ortaya koydu. Ankete katılanların % 5,2’si Türkiye’nin Suriye’de silahlı muhalif güçlere destek olmasını savunurken, % 43,5’i Suriye’ye hiçbir şart altında uluslararası

müdahale olmaması fikrini destekliyor. Türkiye’de kamuoyu Arap-İsrail, İran-ABD gibi başka ülkelerin arasındaki problemlere müdahil olunmasını istemiyor.

Dost Algıları
Sizce Türkiye’nin en yakın 'dostu' hangi ülkedir?

Diğer	
Almanya	2,2
Rusya	1,4
Japonya	1,3
İran	1,3
Suriye	1,3
Müslüman Ülkeler	1,3

Orta Doğu Politikasına Olumsuz Not

Ankete göre, Türkiye’nin Orta Doğu’daki gelişmeler karşısındaki izlediği politikanın başarılı bulunma oranı yıllara göre azalış gösteriyor. “Hükümetin dış politikasını destekliyor musunuz?” sorusuna % 41 “destekliyorum” cevabını verirken % 34 ise “desteklemiyorum” cevabını verdi.

Ankete katılanların % 65,5’i, Suriye’de yaşanan olayların Türk dış politikasının öncelikli sorunu olduğunu belirtirken, yarıya yakını Türkiye’nin Suriye ve Mısır politikalarını başarısız buluyor. Türkiye’nin Suriye’deki olaylara karşı uyguladığı politikayı başarısız bulanların oranı % 49. Yine ankete katılanların % 48’i de Mısır’da askeri müdahale sonrası Türkiye’nin izlediği politikayı başarısız olarak görüyor.

Ankette, Türk dış politikasını belirlemede/yürütmekte etkin olması gereken kurum olarak Dışişleri Bakanlığı belirtiliyor. Bunun yanı sıra, güçlü bir dış politikanın anahtarı diğer ülkelerle siyasi ve ekonomik işbirliğinin artırılması olarak görülüyor.

En Büyük Tehdit ABD ve İsrail

Ankete katılanlara göre, Türkiye için tehlike olarak algılanan ülkelerin başında İsrail, Amerika ve İran gelirken, son araştırmada Suriye üst sıralara çıkıyor. Ancak İran’ın nükleer faaliyetlerinin Türkiye için bir tehdit oluşturduğunu düşünenlerin sayısı ise son üç senedir artıyor.

Ortak kültürel ve tarihsel bir geçmişe sahip olan Azerbaycan % 28’lik oranla Türkiye’nin en yakın dost ülkesi olarak görülüyor. Bununla birlikte Türkiye’nin dostunun olmadığını düşünenlerin oranı ise % 38,6. Türkiye’nin işbirliği içerisinde olması gereken ülkeler sorulduğunda ise ankete katılanların ABD’den çok Türki

Cumhuriyetler (% 17,9) ve Müslüman ülkeler (% 17,1) seçeneklerini tercih ettikleri dikkati çekiyor.

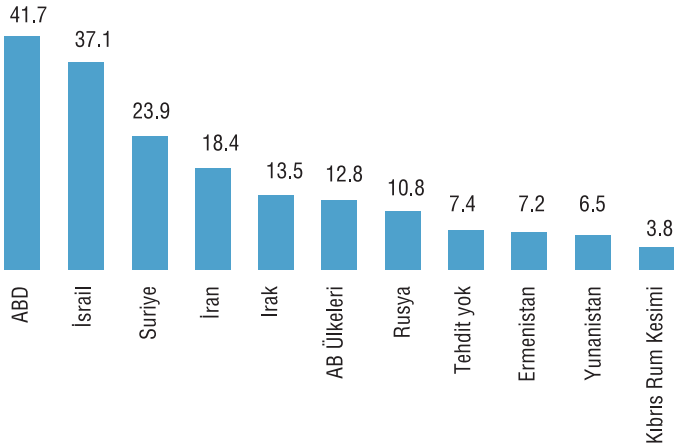
ABD-Türkiye ilişkileri konusunda ankete katılanların % 58,6'sı olumsuz bakış açısına sahip. ABD'nin Türkiye'ye yaklaşımları % 32,6'lık bir oranda sömürgeci olarak değerlendiriliyor.

Kamuoyunda ABD'ye olan güven ise son üç yılın anketine bakıldığında % 11'i geçmiyor. Kamuoyuna göre, ABD-Türkiye arasındaki en önemli sorun terörle mücadele konusunda yaşanırken, en önemli işbirliği alanları olarak askeri ve ekonomik konular ön plana çıkıyor.

Türkiye'nin NATO üyeliğini devam ettirmesi gerektiğini düşünenlerin sayısı her geçen yıl artış gösteriyor. 2010 yılında % 52,8'lik bir orana sahipken 2013 yılında ise bu oran % 72'yi buluyor.

Tehdit Algıları

Sizce en çok hangi ülke veya ülkeler tehdit oluşturmaktadır?

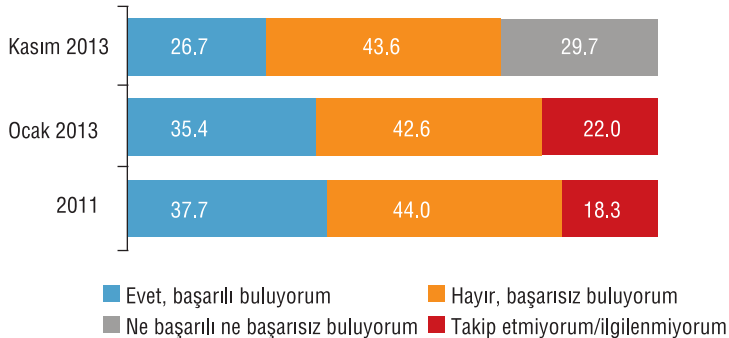

Dış Politikada Yalnızlık

Anket sonuçlarına göre, Türkiye'nin dış politikada dostu olmadığını düşünenlerin oranı % 38,6 iken, dış politikasını yalnız yürütmesi gerektiğini belirtenlerin oranı % 20,7. Bunun yanı sıra dış politikada Türkiye'nin yalnız hareket etmesi gerektiğini düşünenlerin oranında ciddi bir değişim görülmekte. 2011 yılı sonuçlarına göre bu oran % 25 iken, 2012 yılında ise % 44'e çıkmış durumdaydı.

Orta Doğu Politikaları

Türkiye'nin Orta Doğu'daki son gelişmeler karşısında izlediği politikaları başarılı buluyor musunuz?

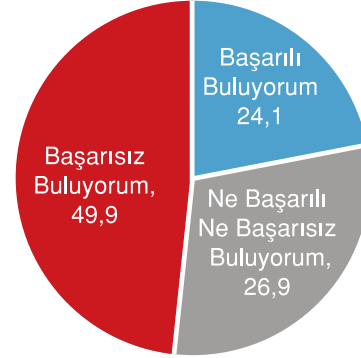

Son araştırmada çıkan sonuç ise ilginç: % 20,7. Dış politikada Müslüman ülkelerle işbirliği yapılmasını düşünenlerin oranı ise geçen seneden bu yana % 22'den % 12,5'e gerilemiş durumda.

Türkiye'nin yalnız hareket etmesi gerektiğini düşünenlerin oranında ciddi bir değişim görülmekte. 2011 yılı sonuçlarına göre bu oran % 25 iken, 2012 yılında % 44'e çıkmış durumdaydı. Ankete katılanların % 37'si Türkiye'yi bir İslam ülkesi olarak görürken, % 24,3'ü Türkiye'yi Avrupa ülkesi olarak nitelendirdi.

Orta Doğu Politikaları

Mısır'da askeri müdahale sonrasında Türkiye'nin izlediği politikayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Avrupa Birliği'ne İlgili Azalsa da, Önemini Koruyor

Ankete göre Türkiye'nin AB'ye üye olmasını destekleyenlerin oranı her geçen yıl azalıyor. 2011 yılında % 55 ve 2012 yılında % 50 iken 2013 yılında bu oran % 47,5'e gerilemiş durumda. Bununla birlikte, kamuoyu % 46,7'lik bir oranla AB üyeliğinin hiçbir zaman gerçekleşmeyeceği görüşünde. Bu oran geçen sene % 66 idi. Üyeliğin gerçekleşmesinin 5-10 yıl arasında gerçekleşeceğini düşünenler ise % 22'lik bir kısmı oluşturuyor. "AB, Türkiye'ye karşı güvenilir ve samimi davranıyor mu?" sorusuna verilen cevap ise % 77 ile "hayır".

Ankete katılan her 10 kişiden 7'si Türkiye'nin AB üyeliğinin engellendiğini düşünüyor. Türkiye'nin AB üyeliğinin engellendiğini düşünenlerin % 44'ü sebep olarak da din ve kimlik farklılığını öne sürüyor. AB üyeliğinin Türkiye'ye ve AB'ye katkı sağlayacağını düşünenlerin oranı % 60'larda.

Kamuoyu AB'nin üyeliğinin alternatifinin Şangay İşbirliği Örgütü'ne katılım olduğunu düşünmüyor. "AB üyeliğinin alternatifi nedir?" sorusuna sadece % 9 oranında Şangay İşbirliği Örgütü yanıtı verilirken, % 26,1'lik oranla Türk Birliği'nin kurulması önerisi alternatif olarak sunuldu.

Genç Nüfus Dış Politikayı Sosyal Ağlardan Takip Ediyor

Ankete göre, dış politika gündemini 65 yaş ve üzeri kişiler radyo, dergi, gazete gibi geleneksel bilgi kaynaklarını kullanarak takip ederken; genç nüfus haber almada internet, sosyal çevre ve sosyal ağ gibi kaynaklardan yararlanıyor. Türk dış politikasına ilişkin haber almada medya kuruluşları üst sıralarda yer almaktayken; medya kuruluşlarına duyulan güven ise yakın çevre, akademik yayın ve internet portallarının gerisinde kaldı.